

Logius

Contactpersoon

Peter Haasnoot (vz.)
T 06 1102 4587
Peter.Haasnoot@logius.nl

Lizzy Wellink (secretaris)

T 06 2531 0240

Lizzy.wellink@logius.nl

Datum

24-6-2025

Kenmerk

Verslag Technisch Overleg Digikoppeling

Vergaderdatum en tijd

10 juni 2025
10:00-12:00 uur

Vergaderplaats

Webex, online vergadering

Deelnemers

Leden	Departement	Leden	Departement
Antoon Bijen	JustID	Jos van Kester	VNG
Anja Geenen	UWV	Johan vder Velde	RDW
A.Velthuis	RDW	Karl de Boer	Enable-U
Bob te Riele	RVIG	L. Rutte	BKWI
B.Dekker	JustID	M. vden Brink	Belastingdienst
Bash	Sociodome	Mark Backer	VNG
Coemans, Maarten	SNG	Mark Strijker	Kadaster
Crompvoets, Bas	RWS	Mark Verlinden	UWV
Daan Buursen	UWV	Reeward Bouwsema	Kvk
Erwin Reinhoud	Kennisnet	Richard Veldink	Visma
Edward van Gelderen	VNG	Sjaak Derksen	TNO
Elzo Pauw	UWV	S. van Voorn	RDW
Erwin Kuiper	Dictu	Tom Vijlbrief	Kadaster
Frank Terpstra	Geonovum	Tonnie Zwaan	BKWI
Gerald Groot Roessink	DUO	Dennis Passage	Logius Productiehuis
H.Romein	Dictu		
Han Welmer	TNO		
Hans Sinnige	Stg Rinis		
Henri Korver	VNG	Mirian van Ansem	BZK
Heymen Nicolaij	Pink Roccade	Peter Haasnoot	Logius Standaarden
IDD.Technisch.Ontwerp	Min Def	Martin van der Plas	Logius Standaarden
Jascha Gregorowitsch	Enable-U	Alexander Green	Logius Standaarden
J.Jelsma	RDW	Stas Mironov	Logius Standaarden
J.Meppelink	RDW	Tim van der Lippe	Logius Standaarden
Jochem IJzermans	UWV	Lizzy Wellink	Logius Standaarden

Aanwezig:

(27 personen) Peter Haasnoot (Logius)(vz), Dennis Passage (Logius), Ronald Koster (VNG), Jos van Kester (VNG, vanaf 10:50 uur), Niels Dequeker (VNG), Max Poelman (RDW), Stefan Jilderda (RDW), Menno van Grinsven (Belastingdienst), Micha van der Vaart (SNG), Anja Geenen (UWV), Jochem IJzermans (UWV), Jelle Buurman (UWV), Patricia van Aken (UWV), Erwin Kuiper (DICTU), Tom Vijlbrief (Kadaster), Mohamed Dallali (Logius, vanaf 10:55 uur), Antoon Bijen (Justitie), Heijmen Nicolaij (PinkRoccade), Ivo Lodewijks (Sigmax – law enforcement), Hans Sinnige (Stichting Rinis), Erwin Reinoud (Kennisset), Jarich Ypma (PinkRoccade), René Cham (Logius), Martin van der Plas (Logius), Alexander Green (Logius), Nil Barua (Logius), Stas Mironov (Logius), Tim van der Lippe (Logius), Lizzy Wellink (secretaris)(Logius).

Afwezig (soms met berichtgeving):

Melis van de Brink (Belastingdienst) meldt zich af voor deze lijst, T. Krabbé (Belastingdienst), Mark Backer (VNG), Han Welmer (TNO), Mirian van Ansem (BZK), Bas Cromptvoets (Rijkswaterstaat), Gerald Groot Roessink (DUO), Karl de Boer (Enable U), Jan Penninkhof (SAP), Aarnout Pluijgers (BKWI), Elzo Pauw (UWV), E.P. Volkerts (Belastingdienst), Mark Strijker (Kadaster), Tonkie Zwaan (BKWI), Arnoud Quanjer (VNG), Pim Gaemers (ICTU), Laura Rutte (BKWI), Bob te Riele (RvIG), Sebastiaan van Voorn (RDW), Frank Terpstra (Geonovum), Jelle Jelsma (RDW), Richard Veldink (Visma), Maarten Coemans (SNG), Johan van der Velde (RDW), Jetze Ybema (SAP),

1. Opening, mededelingen en vaststelling verslag (vz)

De voorzitter Peter Haasnoot (Logius Standaarden) heet eenieder welkom op het online Technisch Overleg Digikoppeling van 10 juni 2025.

Github: [Overleg/Digikoppeling/2025-06-10/README.md at main · Logius-standaarden/Overleg](#)

De voorzitter stelt de agenda zonder verdere wijzigingen vast. In de agenda staan de links naar de bijbehorende stukken.

Mededelingen:

- Twee consultaties die we graag noemen en binnen ons team lopen, de nieuwe versie API Design Rules v2.1. ([Logius | Consultatie: nieuwe versie API Design Rules \(versie 2.1\)](#) tot 21 juli reageren) en de nieuwe versie FSC -standaard;
- Daarnaast de consultatie omtrent uitfasering Digikoppeling WUS-koppelvlak zoals we die vorige keer besproken hebben, met als termijnen 'per 1 januari 2028 einde ondersteuning' en 'per 1 januari 2033 einde gebruik'. Deze uitfasering zal door de governance /MIDO lopen;
- Review architectuur, periodieke reviews (actualiseren) volgens de roadmap, het architectuurdokument up-to-date houden met alle ontwikkelingen. Vraag hierbij is aan alle TO-leden om bij te dragen;
- Aandacht voor nieuw OIN Stelseloverleg 18 juni a.s. Er is nieuw OIN beleid ontwikkeld bij BZK waarbij de wijzigingen in het OIN stelsel onder MIDO governance gaan vallen en straks door de programmeringstafel Gegevensuitwisseling of Toegang moeten. Er wordt een werkgroep OIN Stelsel opgericht voor de behandeling van wijzigingen en hierbij de oproep ook vanuit BZK tot deelname. Aanmelden kan via digikoppeling@logius.nl of Haasnoot, Peter peter.haasnoot@logius.nl

De notulen van het TO DK van de vorige keer d.d. 19-03-2025 zijn zonder verdere aanpassingen bij deze formeel vastgesteld. Actiepunten zijn uitgezet.

2. Digikoppeling Toekomstvisie: scope en inzetgebied (stavaza) (Peter Haasnoot)

N.a.v. dit agendapunt wordt input gevraagd voor de toekomstvisie op Digikoppeling. Dit dossier loopt al langere tijd. We beginnen met een korte samenvatting n.a.v. de sessie gehouden door Dennis Passage in het afgelopen TO d.d. 19-3-2025 middels een Slido-enquête. Samenvatting door Peter H.:

- In de werkgroep Gegevensuitwisseling wordt doorgewerkt aan de toekomst van Digikoppeling;
- de drie voorkeuren voor standaarden die nog ontbreken zijn Async API, GraphQL, AS4, en deze 3 genoemde uitbreidingen kunnen we samen met Kennisplatform API's uitwerken;
- release van het REST-API profiel met signing & encryptie heeft d.d. 15-5-2025 plaatsgevonden;
- op het punt van uitfasen standaarden WUS waar een unaniem besluit voor is genomen, kunnen we verder kijken naar wat we zien als de opvolger van ebMS2. Is dat eDelivery (ebMS3/AS4) of Digikoppeling REST API Standaarden in het algemeen. Omdat de uitkomst bij de Slido in maart 2025 bijna gelijk 54%-46% was en opgemerkt moet worden dat het een representatie is van 13 stemmen is het nodig om verdere beweegredenen te achterhalen (zie: agendapunt 3);
- verder is over de uitbreiding van de scope van Digikoppeling van Gov-Gov naar Business-to-Gov gestemd en met een 2/3 meerderheid is men het erover eens om dit punt in de toekomst op te pakken;
- Digikoppeling is eigenlijk voor gesloten diensten maar heeft het ook zin om het als open diensten te zien? Daar is nog geen animo voor. Dus toch gesloten houden.

3. Overgang ebMS2 naar eDelivery ebMS3/AS4 Stavaza (Slido Peter H.)

Over de opvolger van ebMS2 heeft de voorzitter specifiek vragen en wil hij op door, welke behoefte wordt gevoeld bij ebMS3/AS4 óf REST profiel richting de Digikoppeling standaard? Het is belangrijk om nog te kijken naar het toepassingsgebied Digikoppeling PTLU-koppelvlakken vanuit de Basisregistraties, koppelvlakken vanuit de GDI voorzieningen en voor domein- en sectoroverschrijdend verkeer. Wat wordt de opvolger voor ebMS2, waar ligt de voorkeur? Middels een Slido waarin één keuzevraag en een tweetal open vragen worden gesteld wordt meer achtergrondinformatie gevraagd aan de TO-leden. Er is van 14 respondenten de reactie opgehaald, op een later tijdstip worden deze met iedereen gedeeld.

Opmerkingen vanuit het TO:

- Er dient een nuance gemaakt te worden over aan welke groep je deze vraag stelt, bv TO-leden of onder FDS 'ers.
- We zien ook dat veel koppelingen verschuiven richting API's. Gaat om de LPC óf het tijdstip 'wanneer' er moet worden overgaan? Antwoord: In de werkgroep Gegevensuitwisseling van het MIDO wordt er op dit moment naar gekeken, door o.a. Dennis Passage.
- Jochem IJzermans geeft aan dat het meermaals om dezelfde vragen gaat en deze eerder zijn gesteld. Daarnaast dat onder de 14 respondenten er 4 van het UWV zitten en dat geeft ook een vertekening.
- Vanuit het TO wordt ook geïnformeerd naar de vervolgstappen. O.a. ebMS3/AS4 heeft de ondersteunende adressenboekfunctionaliteit, zaken als SML/SMP zijn nodig maar impliceert ook dat de je de ondersteunende voorzieningen moet invoeren. Keuze van de voorzieningen spelen een rol. Zou verklaren waarom de tijdslijnen lang zijn. Vorige TO is geopperd om alvast een ebMS3 koppelvlak te introduceren zonder SMP/SML maar men voelde de urgentie toen nog niet? Reactie: de urgentie is wel gevoeld. Voelt als herhaling. Herhaling van de boodschap. Zou de urgentie ook met de opdrachtgevers moeten worden opgenomen.
- De discussie is destijds aangezwengeld met de notitie 'Vervanging Digikoppeling ebMS2

door eDelivery ebMS3/AS4' van vorig TO d.d. 19-3-2025.

4. OIN Stelsel Wijzigingen m.b.t. buitenlandse partijen en nieuw OIN beleid (Peter Haasnoot licht de wijziging toe)

Er is nieuw OIN beleid, bedoeld om wat in het OIN register komt. Kort samengevat betreft dit dat het OIN register niet voor metadata bedoeld maar dat is afgesproken wat minimaal vermeld dient te worden, waarbij uit de bronregisters wordt geraadpleegd voor achterliggende details. Komt neer op een 'kaal register' met doorverwijzingen. Het gaat hier dus om een wijzigingsvoorstel.

- Om dat verder duidelijk te maken is opgenomen 'dat private partijen niet worden opgenomen maar de registratie op basis van het KvK register verloopt'. Het OIN register is alleen bedoeld voor partijen die met sub-OIN's worden geregistreerd.
- En nog het speciale verzoek in het kader van bijzondere en/of buitenlandse partijen. N.a.v. EU-regelgeving dienen buitenlandse partijen in staat te zijn met de Nederlandse overheid zaken te doen. Via de belastingdienstvoorziening is een constructie ontwikkeld waarbij opnamen in het register restgroepen verloopt via de belastingdienst. Er wordt op die manier een nieuwe prefix '10' aan het nummersysteem toegevoegd. Tabel is te vinden op: [Link OIN Stelsel](#)

TO Advies: Akkoord

Vraag: Blijven bestaande OIN's dus gehandhaafd? Ja, maar Voor private partijen geldt dat deze worden opgeschoond en dan worden uitgefaseerd. Huidige OIN wordt gekoppeld aan de URI van de RO (Register voor Overheidsorganisaties).

5. Overige lopende wijzigingsvoorstellen (Peter Haasnoot) Onderzoek S3 – Grote Berichten

De ambitie is er wel om hieraan door te werken en naar een concreet voorstel toe te werken maar daar zijn we niet goed aan toegekomen. We zetten dit volgend TO in september op de agenda zodat we een verdere update kunnen geven.

Voor de werkbaarheid in tussentijd: Er is een aparte branche opgenomen voor deze change, gecombineerd met het huidige Grote berichten-profiel om de samenhang te kunnen duiden. Daarin kan doorgewerkt/gereageerd worden.

<actiepunt> Werkgroep opstarten om dit verder te brengen. Peter Haasnoot zal de start van een werkgroep ook op de Roadmap meenemen. Verder uitwerken en voorstel in september op de agenda (Alexander Green).

6. FSC Stand van zaken en beheer (Stas Mironov, Ronald Koster - VNG)

Belangrijkste mededeling is dat de werkgroep (WG) is opgericht en deze heeft al 2 maal plaatsgevonden. De volgende bijeenkomsten zijn in een cyclus van 2 weken. De wijzigingsvoorstellen worden voortaan eerste langs de WG FSC gehaald om voor te bereiden voor het TO Digikoppeling.

Wijzigingsvoorstellen FSC Niels Dequeker en Ronald Koster:

Ronald neemt het TO mee in de pull request die er ligt middels een presentatie met daarin 3 wijzigingsverzoeken, 2 wat kleinere en 1 grotere wijziging:

a) Omschrijving over hoe je een contentbericht moet aanmaken, hash hoe die aangemaakt moet worden en UUIDv7. Als string in een Json objectje. Als je dit niet goed doet dan krijg je een hash die niet klopt.

Advies TO: Akkoord

b) FSC maakt gebruik van PKIoverheid certificaten, en die kunnen verlopen maar wat zijn

de consequenties als deze verloopt? De Handtekening die je zet op het certificaat. En FSC keuze, service connectie met toestemming om te verbinden, stond eerste certificaat maar is nu ook mogelijk om het certificaat te vernieuwen (met behoud van je public key) en heeft geen gevolgen voor het contract.

Advies TO: Akkoord

c) was eerste een extensie maar nemen we nu op als properties. Binnen FSC nu maar niet de juiste informatie om de extra autorisatie te doen. Bepaalde rol, bv alleen-leesrechten opnemen in het contract of anders moet je er een autorisatie-server op zetten. De werkgroep (WG FSC) is van mening dat dit makkelijker kan.

Als antwoord op een vraag: Staat los van de Open API specifications en gaat dus niet over de API's zelf. Deze context is nodig om een besluit op te nemen.

Nadelen zijn: de properties kunnen zelf gevuld worden en dat je afspraken moet maken over de properties voor de interpreteerbaarheid ervan. Wij vragen om de properties op te nemen in de access en dat maakt het accesstoken best groot. En dat properties-veld misbruikt kan worden en dat er allerlei informatie in gezet kan worden (beschrijving in de standaard staat dit ook met wat richtlijnen).

<actiepunt FSC team> verder onderzoeken via de WG FSC en terugbrengen in het TO Digikoppeling.

Twee aanleidingen, n.a.v. vraag van Rinis:

- Groep is voor ons te algemeen, liever sub-groepen waar bepaalde diensten of voorzieningen inzitten die eigenlijk op zichzelf staan voor je er gebruik van kunt maken. Om aan te geven dat een API in een regulated area zit is de property extensie niet opgenomen (deze API bevindt zich in een regulated area);
- En de andere is vanuit het Federatief Datastelsel wil men gaan werken met leden-administrator, moet je eerste lid zijn van een bepaalde leden-administratie en de property mag aangeven wanneer je gebruik kan maken.

Vraag/Risico benoemen: dat er meer en meer verschillende smaken ontstaan. Antwoord: Properties die je allemaal wil ondersteunen in eigen extensies. De oplossing zit in afspraken maken tussen partijen.

Vergelijking met de LDV standaard is gauw gemaakt waarbij je alleen in extensie-model iets in de attributes mag doen. Properties bestaan maar dan moet er een extensie worden vastgelegd. Ronald Koster wil dit advies graag overnemen.

Properties verwerken in de core? Het is een breaking change voor FSC en dan moet er een afspraak gemaakt worden over de volgorde van velden. Maar werd moeilijk om de properties velden/contractenobject te hashen. Samen met LDV-standaard optrekken. Het is zinvol om elkaar hierin te versterken want het zijn vergelijkbare problemen.

(Verder doorpraten Nil Barua/Tim vd Lippe Logius LDV en Ronald Koster Niels Dequeker VNG)

7. Rondvraag en sluiting (vz)

- Jelle (UWV werkt met een Gateway), vraag omtrent het FSC hoe de gateway zichzelf ziet met de gedachte peer-to-peer, halen wij de informatie op of moeten de providers zelf FSC gaan gebruiken en hun assisteren. Jelle en Ronald maken een afspraak om dit samen op te nemen, langs de use-case halen.
- Stefan (RDW), ook m.b.t. FSC waarbij het opviel of het over de public gateway heen gaat, om dit via DigiNetwerk te laten gaan. Wel mogelijkheden en gebruikelijke uitdagingen met gebruik van fully qualified domainname en PKIoverheid certificaten i.c.m. besloten netwerk. Moet je dus bridgen tussen certificaten controleren via internet en gesloten netwerk. Zijn bekende problemen.
- Mededeling van Tim vd Lippe: REST API profiel voor Digikoppeling, de laatste versie is nog niet normatief omdat dat een referentie maakt naar de API Design Rules 2.0. en

daar is een update voor. De expertsessie bij het Forum voor Standaardisatie is geweest en volgt nu een openbare consultatie voor API Design Rules 2.0. en in november 2025 waarschijnlijk op de PTLU-lijst komt te staan. Dit is een major change, de 3.0 versie van het REST-API profiel maakt nu een referentie naar APIDR 2.0.

De voorzitter sluit af met een hartelijke dank voor uw deelname en bijdrages. Dank voor het geven van input via de Slido. Zoals gezegd worden de uitwerkingen met u gedeeld.

Sluiting vergadering 11:20 uur.

Volgende keer fysiek, 9 september 2025 in Bar Beton Utrecht 10:00-14:00 uur.

Actielijst

Actiepunt O=open/G=gesloten

Nr	Actie	Naam	O/G
Sep24/07	Forum voor Standaardisatie website is niet bijgewerkt. Navraag doen of verbetervoorstel bij het FvS neerleggen voor 'intake' of 'in behandeling', etc. In gesprek blijven met elkaar om inzicht te geven in behandel tijden en fases van beslissing (onderzoek FSC)	Peter Haasnoot	O
Mrt25/07			
Sep24/08	Grote berichten: Als we S3 introduceren, hoe positioneren we het naast ons huidige grote berichten standaard? Punten worden nader onderzocht en een volgende detaillering van het voorstel wordt gedeeld voor input -> verwerking van de discussiepunten tot een nieuw voorstel.	Alexander Green	O
Dec24/12	WUS uitfasen. Om dit goed te kunnen besluiten moet als voorwaarde gesteld worden dat REST API-profiel de functionele zaken van WUS dekt.	UWV Op de agenda 19/3	G
Mrt25/13	De vraag aan het TO is om voor/tegen het voorstel te stemmen t.a.v. de invoering van een eDelivery ebMS3/AS4 koppelvlaak specificatie in het kader van de uitfasering van ebMS2. Om beschikbaarheid voor partijen van de standaard te realiseren.	Voorstel schrijven, optie 2	G
Mrt25/15	Werkgroep Grote Berichten, doel: verder uitwerken en verder brengen en op de roadmap zetten (besluitvorming omtrent S3 verder brengen). Notitie opstellen. Alexander Green en Peter Haasnoot.	Logius, niet aan toegekomen. September '25	O
Mrt25/17	Klankbordgroep. Voor de open FSC gebruikers handig om een klankbordgroep op te richten voor 1) wensen en verzoeken, en 2) een eventuele change voorbereiden en inbrengen en 3) ook om kennis te delen (bv op delegation).	FSC team	O
Juni25/18	In oprichting?		
Juni25/19	De 2 goedgekeurde changes voorgelegd in het TO uitwerken, de 3 ^e - extra autorisatie - nog een verdere slag overheen maken	Ronald Koster en Niels Dequeker	O
Juni25/20	De opvolger van ebMS2, behoefte in kaart brengen eDelivery/ebMS3/AS4 óf REST profiel richting de Digikoppeling standaard. Uitwerken Slido resultaten. Toekomstvisie Digikoppeling.	Peter Haasnoot	G

--	--	--	--